
Literatuurlijst Ontwikkeling en Opvoeding van pubers

> De Wit e.a. Psychologie van de adolescentie

De laatste jaren is er veel in beweging op het gebied van de adolescentiepsychologie. Het empirisch onderzoek neemt toe, evenals de belangstelling voor theoretische vragen. Daarom werd dit standaardwerk voor de twintigste druk ingrijpend herzien. De psychosociale ontwikkeling van adolescenten wordt nu behandeld in twee hoofdstukken, zodat meer plaats beschikbaar is voor nieuwe informatie over onder meer opvoedingsleer, conflicten in het gezin, de betekenis van vriendschappen en de positie van culturele minderheden. Grotendeels herschreven werden de hoofdstukken over psychoseksuele ontwikkeling en maatschappelijk deviant gedrag; daarbij werd met name aandacht besteed aan de resultaten van recent Nederlands jeugdonderzoek. In een nieuw hoofdstuk over het verwerven van autonomie zijn de relationele en de morele aspecten ervan samen behandeld.

> Kohnstamm, R. Kleine Ontwikkelingspsychologie. Deel 3

Dit boek is het vervolg op Kleine ontwikkelingspsychologie deel I: het jonge kind en gaat over de ontwikkeling van kinderen van zes tot twaalf jaar, zeg maar de schoolleeftijd. Hoewel er in die jaren sprake is van een aantal zeer karakteristieke ontwikkelingen, is daar tot dusver in de vakliteratuur relatief weinig aandacht aan besteed. Voorzover die aandacht er wel was, ontbrak elke systematiek, elk groter verband. Met dit boek probeert Rita Kohnstamm juist zoveel mogelijk dwarsverbanden te leggen. Er is ook een bijhorende website.

> Crone, E. Het puberende brein. Over de ontwikkeling van de hersenen in de unieke periode van de adolescentie.

Waarom verslapen pubers zich zo vaak? Waarom zijn ze het ene moment zo volwassen en het volgende moment zo onmogelijk? Waar komt die tegenstrijdigheid vandaan tussen verantwoordelijk gedrag en ondoordachte en riskante keuzes? Kunnen ze eigenlijk wel zelfstandig plannen? En hoe komt het dat juist adolescenten vaak uitblinken in sport, kunst en creativiteit? De adolescentie is een unieke periode waarin de hersenen zich nog volop ontwikkelen. In Het puberende brein beschrijft Eveline Crone wat er de laatste jaren is ontdekt over de hersenen van adolescenten

> **Heuves, W. Pubers : ontwikkeling en problemen**

Pubers, ontwikkeling en problemen beoogt een bijdrage te leveren aan een beter begrip van de puberteit en de pubers. Het is daarbij tevens een gids voor het signaleren en oplossen van veelvoorkomende puberproblemen. In dat verband komt ook de achtergrond van problemen als alcohol- en drugsgebruik, suïcidaliteit, gedragsproblemen, angst en depressie uitvoerig aan bod. In het geval dat professionele hulp nodig is, geeft het boek advies op welke wijze die hulp het beste kan worden ingezet.

> **Peeters, J. Moeilijke adolescenten**

Veel ouders vragen zich af hoe ze hun moeilijke adolescent kunnen helpen en de vrede in huis kunnen bewaren. In dit boek worden moeilijke adolescenten beschreven en wordt een integrale gezinsaanpak voorgesteld waarbij de nadruk ligt op het vergroten van ouderlijke vaardigheden om verandering te brengen in het 'moeilijk', dwingend, soms antisociaal gedrag. Op concrete en heldere wijze wordt stap voor stap uitgelegd hoe de onmiddellijke interacties tussen ouder en adolescent kunnen verbeteren.

> **Delfos, M. Ik heb ook wat te vertellen. Communiceren met pubers en adolescenten.**

In haar boek *Ik heb ook wat te vertellen!* beschrijft Martine Delfos hoe je met pubers en adolescenten in gesprek kunt komen. De socratische wijze van communiceren zet de hersens van pubers op aan. Dat is noodzakelijk omdat hun hersens vaak uitvallen alsof ze last hebben van een stroomstoring. Ouders moeten leren een stapje terug te doen in het contact met de puber. Ze zijn vrij plotseling niet meer de belangrijkste in het leven van hun kind. De ouder-kind relatie krijgt een geheel andere vorm, waarin iedereen opnieuw zijn of haar plaats moet vinden.

> **Adriaenssens, P. Van hieraf mag je gaan : over het opvoeden van tieners.**

Onderzoek naar hedendaagse jongeren bevestigt dat het opvoeden van tieners moeilijk en complex is, zowel voor de ouders als voor de jongeren zelf. Het is dan ook geen luxe om aan ouders goede informatie te bezorgen over het opvoeden van tieners. Die is vaak moeilijker te vinden dan over de ondersteuning van de ontwikkeling van het jonge kind. Het nieuwe boek van Peter Adriaenssens wil ouders, en andere begeleiders van tieners aangeven hoe zij opvoedingsdoelstellingen in de praktijk kunnen brengen. Net zoals zijn baanbrekende bestseller *'Opvoeden is een groeiproces'*, is het geen receptenboek, wel een instrument dat ideeën aanreikt, concepten, praktische voorbeelden, waarmee ouders en jongeren verder aan de slag kunnen.

In dit boek pleit de auteur voor ouders die keuzes durven maken, en die ook verduidelijken. Zonder rigiditeit, wat wil zeggen dat ze in dialoog moeten blijven met de jongere.

> **Prinsen, H. e.a. Pubers van nu : praktijkboek voor ieder die met pubers werkt.**

Hoe herken je de behoeftes van een puber? Hoe kom je hierover met hem of haar in gesprek? Hoe kun je je als volwassene werkelijk verbinden met pubers op een manier die hun helpt in hun groei naar volwassenheid? Hierover gaat *Pubers van nu*. Het boek biedt praktische handvatten, tips en wetenswaardigheden, ook voor contacten met pubers met een niet-westerse achtergrond. Iedereen kan met dit boek direct aan de slag.